

PITÄISIKÖ KIRKOSTA EROTA? 1

Väinö Hotti

Väärää rinnastusta

Länsi-Suomen Herännäislehden (9/97) pääkirjoituksessa tri Timo Laato käsittelee kirkosta eroamista (s.3).

Hän mainitsee aluksi, että ajatus kirkosta eroamisesta on aikaisemmin nostettu esille etupäässä vapaaajattelijoiden taholta, ja toteaa heidän vetäneen hankkeessaan "vesiperän". Tässähän ei ole ihmettelemistä: kirkkohan on niin perusteellisesti mukautunut maailmaan, ettei suruttomimmallakaan ole mitään syytä jättää sitä. Paineet eroamiseen ovat siirtyneet vasemmalta laidalta oikealle, uskovien ryhmään, kuten Laatokin kirjoittaa: **"nyt yllättäen aivan toiselta taholta."** Mutta ihmetyttää kuitenkin se, että tämä on Laatolle (joka kuitenkin nimittää kansankirkkoa "luopiokirkoksi") **yllätys**.

Laato tuomitsee vapaa-ajattelijoiden näkemyksen kirkollisverosta hukkaanheitettyinä rahana, mutta hän tyystin vaikenee siitä, että monelle uskovallekin nykyisen kirkon tukeminen kirkollisverolla on yhä kasvava ongelma. Toisaalta on mielestäni ilkeämielistä ja epäonnistunutta tunnustusrintamauskovien rinnastaminen vapaaajattelijoihin. Edellisethän taistelevat määrätietoisesti kristinuskon, Raamatun ja Jumalan kunnian puolesta, kun taas jälkimmäisten koko tarmo kohdistuu niiden hävittämiseen. Rinnastuksella Laato tahtoo nähtävästi viestittää, että ko. aihe on aivan sopimaton uskovien piirissä esiinotettavaksi.

Uskovat luopiokirkon tukipilareita

Laato näkee nykyisen kirkkokansan koostumuksen yllättävän "positiivisesti". Kirkoista muu väki on kaikonnut paitsi ne, **"joille sielun autuus Kristuksen maahan vuotaneessa sovintoveressä on yhä elämän kallein asia"**. Näkymien ollessa näin myönteiset on luonnollista, ettei uusi kirkkohanke liiemmin kiinnosta. Kun nykyisin naispappi yhä useammin nousee kirkon saarnatuoliin, Laaton väite merkitsee mm. sitä, että uskovat ovat kaikkein uskollisimpia naispappien kuulijoita ja - samalla myös heidän tukijoitaan! Entä sitten, kun Rooma-ekumenian tuloksena päästään ehtoollisyhteyteen katolisten kanssa? Timo Laato: [Ovatko uskovat silloinkin kirkkokansan enemmistönä menossa ehtoollispöytään, jossa Herramme ja Vapahtajamme Rooman iljettävän opin mukaan uhrataan yhä uudelleen ja uudelleen?](#)

Laaton visio luopiokirkon kirkkouskollisista uskovista on kyllä Raamatun ja Tunnustuskirjojen valossa **käsittämätön kummajainen**. Jos Herran kansa nähdään jatkuvasti parveilemassa siellä, missä luopumusta julistetaan, jossain on vikaa. Timo

Laato pitää tärkeänä ja suosittaa sitä, että uskovat käyvät uskollisesti "vieraita" kuulemassa. Tämä käy hyvin huonosti yhteen Jeesuksen opetuksen kanssa: "**vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä**" (Joh.10:5).

Samalla Laato laittaa uskovat väen väkisin käyttäytymään **epäluterilaisesti**. Opettavathan Tunnustuskirjat: "**Jumalattomista opettajista on luovuttava.**" Kun Timo Laato katsoo Suomen kirkon olevan syvässä luopumuksen tilassa ja toisaalta toteaa uskovien pääasiallisesti kansoittavan kirkon, joutuu kysymään: **mitä elävässä uskossa oleva ihminen hakee ja saa luopiokirkon tilaisuuksista?** Voiko tätä selittää muuten kuin, että tällaiset "kaikkiruokaiset uskovat" ovat totaalisesti osattomia "henkien erottamisen armolahjasta"? Laaton viesti Suomen uskoville on selkeä: **teidän avullanne, tuellanne ja ansiostanne Suomen luopiokirkko pysyy pystyssä!** Eikö tässä olisi uskovilla ajattelun paikka?

Kaikki se kestää

Edelleen Laato toteaa ilmeisen huolestuneena, että eroamisesta keskustellaan jo tunnustusrintamassakin. "**Viimeinen pisara näille jaloille uskonveljille ja -sisarille on ollut parhaillaan käytävä keskustelu vanhurskauttamisopista katolilaisten kanssa.**" Tässä vaiheessa vastustajat ovat vielä "jaloja uskonveljiä ja -sisaria", mutta artikkelin lopulla "rottia". Timo Laaton ja kumppanien ongelma on juuri tässä: **mikään ei ole "viimeinen pisara"!** Ennakolta voidaan kyllä määrittää takaraja (esim.naispappeus), mutta kun asia tulee eteen, rajan siirtäminen ei ole mikään ongelma. Ja näin loputtomiin. Jo nyt Laato petaa aikaa Rooma-sopimuksen jälkeen: silloinkin hän näkee uskovat edelleen kirkossa, sitä "uudistamassa". Nähtävästi Laatokin on kyllästynyt jatkuvaan siirron uusintaan ja haluaa yksinkertaistaa prosessia laittamalla päälle takarajan "kestosiirron" (käytännössä: mitä tahansa tulleekin, kirkossa pysytään!). Vastaavaan "joustoon" ja takinkääntöön olemme tottuneet lähinnä poliitikkojen maailmassa. Erittäin vaikeaa on mieltää tällainen käyttäytyminen "apostoliseksi".

Henkien erottaminen

Kirkkokysymyksen ratkaisemiseksi Laato peräänkuuluttaa "henkien erottamisen lahjaa". Tärkeä ja keskeinen kysymys varmasti on, mikä henki, valheen vai totuuden henki hallitsee ja johtaa kansankirkkoamme. Uskovilla pitäisi olla asiasta kokonaisvaltainen näkemys. Tältä pohjalta on tosiaan mahdollista päätyä oikeaan ratkaisuun. Timo Laato: Mikä henki toi politiikan kirkkoomme? Minkä hengen vaikutuksesta meillä on tänään naispapit? Mikä henki vallitsee ja hallitsee Helsingin liberaaliteologista tiedekuntaa? Mikä henki johtaa harjoittamaan ekumeniaa ja saa

menemään liittoon antikristillisen Rooman kirkon kanssa? Mistä hengestä on lähtöisin valo, joka näistä kaikista ja lukuisista muista harhoista huolimatta saa pitämään kansankirkon Kristuksen kirkkona? "Puutteellisellakin ymmärryksellä" voi päätellä, että luopiokirkossa olemme tekemisissä luopumuksen hengen kanssa. Jeesus ohjaa meitä hengellisellä alueella myös järjen käyttöön: "**Miksi ette jo itsestänne päätät, mikä oikeata on?**" (Luuk.12:57).

Toisaalta taas tässä ei välttämättä ole näin hurskaasta ja juhlallisesta asiasta kysymys; tarvitaan vain maalaisjärkeä, "rotan viisautta", joka ilmenee hukkuvan laivan jättämisenä.

Seurakuntamalli Vanhasta Testamentista

On paljastavaa, että Laato joutuu noutamaan seurakuntamallinsa Vanhasta Testamentista:

"Vanhan Testamentin aikana oikeat profeetat...eivät perustaneet mitään uutta 'kirkkoa'...He pysyivät uskollisina omassa kutsumuksessaan aina katkeraan loppuun asti."

Millaiset uuden kirkon perustamismahdollisuudet olivat VT:n aikana? Silloin oli vain **yksi kirkko, Israel**. Tämän kirkon syntymisessä ei profeetoilla ollut osaa eikä arpaa; Jumala itse synnytti sen samalla kun valitsi Israelin omaksi kansakseen. Kansaan ja seurakuntaan kuulumisen merkitys Israelissa samaa, joten tässä mielessä olemme tekemisissä "kansankirkon" kanssa. Uuden seurakunnan perustaminen Vanhassa Testamentissa olisi edellyttänyt Jumalan uutta valintaa, esim. Jumala olisi lisännyt omaisuuskansojensa lukumäärää valitsemalla Israelin lisäksi ja rinnalle Egyptin. Tätä hän ei kuitenkaan tehnyt, eikä hän myös delegoinut tällaista "uuden seurakunnan perustamista" profeetoilleen. Siis VT:n profeetoilla ei ollut lainkaan valtuuksia eikä mahdollisuuksia perustaa uutta seurakuntaa vaikka he olisivat kuinkakin joutuneet "kiroamaan syntymäpäiväänsä".

Julistaessaan Jumalan sanaa **oikeat** Vanhan Testamentin profeetat säännönmukaisesti joutuivat sanoutumaan irti yleisestä "kirkkolinjasta" ja kirkon profeettojen valtajoukosta (ks. esim. Jeremia). Heillä ei ollut taustayhteisönään uustestamentillisessä mielessä minkäänlaista kirkkoa. He eivät toimineet tässä mielessä lainkaan "seurakuntapohjalta" eivätkä minkään seurakunnan laskuun tai toimeksiannosta, vaan he **saivat tehtävänsä suoraan Jumalalta, jolle he olivat myös kutsumuksestaan vastuussa.**

Kirkko uustestamentillisessä mielessä on kristittyjen (Kristukseen uskovien) yhdyskunta. Se ei käsitä kansaa laidasta laitaan, vaan on rajattu, "maailmasta uloskutsuttujen yhteisö". Uustestamentillinen kirkko perustuu Jeesuksen antamaan kaste - ja lähetyskäskyyn (Matt.28:18-20) sekä helluntaina tapahtuneeseen Pyhän Hengen vuodatukseen, joten tämäkään seurakuntamalli ei ollut VT:n profeettojen ulottuvilla ja käytössä. Jos profeetat eivät em. ymmärrettävistä syistä kunnostautueet uusien seurakuntien perustajina, samaa ei voida sanoa apostoleista. Heille aina uusi pakana-alue merkitsi haastetta uuden seurakunnan perustamiselle. Uuspakanuuden ollessa vallitsevana tilanteen tulisi periaatteessa olla sama.

Koska kristillinen seurakunta ei tuolloin vielä ollut syntynytkään, Laato poikkeaa vanhauskoisten linjoilta "patavanhoilliseen" suuntaan. Piispa **Rimpiläinen** kirjoittaa:

"Re-formaatio merkitsee kirkon uudistamista siten, että palataan alkuperäiseen, verrataan nykytilannetta lähtökohtaan ja katsotaan siitä käsin, missä ollaan menossa...Jos nyt sitten kysymme, mikä on tämä 'alkuperäinen', tämä nykykirkon tilanteen mittapuu, **niin se on luonnollisesti se apostolinen kirkko, jota Uusi testamentti kuvaa**" (Perusta 6/90, lih.VH).

Vanhan liiton säännökset **"ovat voimassa uuden järjestyksen aikaan asti"** (Hebr.9:10). Vanhassa liitossa **"on vain tulevan hyvän varjo, ei itse asiain olemusta"** (Hebr.10:1). **"Hän (Jeesus) poistaa ensimmäisen, pystyttääkseen toisen"** (Hebr.10:9). **"Sanoessaan 'uuden' hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi"** (Hebr.8:13).

Hakiessaan seurakuntamallinsa VT:sta Laato myös sivutuotteena paljastaa, ettei kirkkomallille, jota hän ihanoi ja josta hän kynsin hampain pitää kiinni, löydy lainkaan esikuvaa UT:n puolelta! Uustestamentillisesti ajatellen kansankirkko siis seisoo "tyhjän päällä" ilman perustusta.

Oikea isänmaallisuus ja kansan rakkaus ei suinkaan tarkoita sitä, että meidän tulisi Sanasta luopuneen yhteisön riveissä seisoa kansan rinnalla. Past. **Tom Nyman** kirjoittaa:

"Jumalan sanan opetus kirkosta ja sen tehtävästä julistaa evankeliumia tässä maailmassa eivät voi olla toisensa poissulkevia, vaan sopivat päinvastoin varsin hyvin yhteen. **Sellaiseen seurakuntaan, missä Jumalan sana on oikein esillä, on hyvä olla vetämässä myös uusia ihmisiä**" (Concordia 2/97).

Sodoma kansankirkon mallina

Kun tri Timo Laatoa kiinnostaa seurakuntamallin noutaminen Vanhasta Testamentista, voitaisiin ajatukseen tietysti edellytyksin myöntäkin. Sieltä kyllä löytyykin kansankirkon malli: **Sodoma**. Sodoma piti sisällään kaikki kansankirkon syntielämän muodot homoudesta lähtien. Määrättyyn hetkeen saakka siellä olivat "pyhät" ja "pahat" sekaisin kuten kirkossammekin. Voimme löytää Sodoman historiasta **kolme vaihetta**, jotka ovat sovellettavissa myös kansankirkkoon ja siitä lähtöön.

Ensimmäinen vaihe: "**asuessaan heidän keskuudessaan tuo hurskas mies (Loot) kiusaantui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla**" (2 Piet.2:8). Tämä lienee totisinta totta Suomenkin kirkon uskovien kohdalla.

Seuraava vaihe on rukous, hellittämätön määrätietoinen rukous. Aabraham on hyvä esimerkki siitä, kuinka hartaasti meidän tulee rukoilla syntisen yhteisön puolesta sen muuttamiseksi ja uudistamiseksi, 1 Moos.18:16- 33. Määrätyssä vaiheessa Sodoma-kirkon parantamisprosessi kokonaisuudessaan on kuitenkin taaksejäänyttä elämää ja toimintaa.

Kolmannessa vaiheessa Herran enkelit sanoivat Lootille: "**Nouse, ota vaimosi ja molemmat tyttäresi, jotka ovat luonasi, ettet hukkuisi kaupungin syntivelan tähden**" (1 Moos.19:15).

Kaupungin asukkaiden hyväksi ei ollut enää mitään tehtävissä; Loot voi vain pelastaa itsensä ja perheensä poistumalla tuhoontuomitusta yhteisöstä. Ainut pelastumisen mahdollisuus oli jättää Jumalan vihan alla oleva kaupunki. Lootin kohtaloksi oli koitua "vitkastelu" (19:16). Lootilla oli nähtävästi liian paljon ja liian vahvoja siteitä Sodomiaan. Hän saattoi olla jopa "pormestari" ("**istui Sodoman portissa**", 1 Moos.19:1). Saattoihan Lootkin pyhittää Sodomassa viipymispyrkimyksensä halulla muuttaa Sodomaa "sisältä päin". Uudesta Testamentista löydämme Sodomasta lähdölle rinnakkaiskohdan. Nyt on kysymyksessä "suuren Babylonin (sekoitus)" ja "porton" jättäminen: "Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: '**Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa**'" (Ilm.18:4). "Kiusaantumisen" aika on ohitse; "rukoilemisen" aika on ohitse; on tullut "lähdön aika". Loot ei ollut Sodomassa "aina katkeraan loppuun asti". Samoin ei Luther Rooman kirkossa ollut katkeraan loppuun asti – eihän Rooman loppua ole vielä tapahtunut – uskovienkaan ei tarvitse odottaa porttokirkon katkeraa loppua.